మూడవ విభాగం اَلْفَصْلُ الثَّالِثُ

١٤٢٥ - [٦] (صحيح) (٤٤٩/١)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم نَزَلَ بَيْنَ ضَجْنَانَ وَعُسْفَانَ. فَقَالَ الْمُشْرِكُوْنَ: لِهٰؤُلَاءِ صَلَاةٌ هِيَ أَحَبُّ إِلَيْهِمْ مِّنْ آبَائِهِمْ وَأَبْنَائِهِمْ وَهِيَ الْعَصْرُ فَأَجْمَعُوْا أَمْرَكُمْ فَتَمِيْلُوْا عَلَيْهِمْ مَّيْلَةً وَّاحِدَةً. وَإِنَّ جِبْرِيْلَ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَأَمَرَهُ أَنْ يَّقْسِمَ أَصْحَابَهُ شَطْرَيْنِ فَيُصَلِّيْ بِهِمْ وَتَقُوْمُ طَائِفَةٌ أُخْرَى وَرَاءَهُمْ وَلْيَأْخُذُوْا حِذْرَهُمْ وَاسْلِحَتَهُمْ فَتَكُوْنُ لَهُمْ رَكْعَةٌ وَلِرَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم رَكْعَتَانِ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ .

1425. (6) [1/449-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'దజ్నాన్, మరియు 'ఉస్ఫాన్'ల మధ్య దిగారు. విశ్రాంతి తీసుకున్నారు. అక్కడి అవిశ్వాసులు ఈ ముస్లింల వద్ద ఒక నమా'జు ఉంది. అది వారికి తల్లిదండ్రులు, సంతానం కంటే ప్రియమైనది. అది 'అస్ర్' నమా'జు. మీరు సిద్ధంగా ఉండండి. నమా'జు స్థితిలో ఒక్కసారిగా వారిపై దాడిచేద్దాం' అని కుట్ర పన్నారు. జిబ్రీల్ (అ) ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చి, ప్రవక్త (స)ను తన అనుచరులను 2 బృందాలుగా విభజించమని అంటే ఒక బృందాన్ని నమా'జు చదివించమని, రెండో బృందం శత్రువులకు ఎదురుగా నిలబెట్టండి. వారు సాయుధులై ఉండాలి. ప్రవక్త (స) ఆ రెండు బృందాలకు ఒక్కొక్క రకా'తు చదివించారు. వారు రెండవ రకా'తు పూర్తిచేసు కున్నారు. (తిర్మిజి', నసాయి')

=====

٤٧ - بَابُ صَلَاةِ الْعِيْدَيْنِ

47. రెండు పండుగల ('ఈదైన్) నమా'జు

'ఈద్ అంటే ఎల్లప్పుడూ తిరిగి వచ్చేది. ప్రతి సంవత్సరం తిరిగి వస్తుంది కనుక దాన్ని'ఈద్ అంటారు. సంవత్సరానికి రెండు పండుగలు ఉన్నాయి. 1. 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్. రమ'దాన్ నెలంతా ఉపవాసాలు పాటించిన తరువాత షవ్వాల్ 1వ తేదీన జరుపుకుంటారు. 2. 'ఈదుల్ అ'ద్హా. ఇది జి'ల్ 'హిజ్జహ్ 10వ తేదీన జరుపుకుంటారు.

ఇది సంతోషకరమైన దినం. అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) హిజ్రత్ చేసి మదీనహ్ వచ్చిన తరువాత మదీనహ్ ముస్లింలు పండుగరోజు జరుపుకోవటాన్ని చూసి, 'ఇదేమిటి' అని అన్నారు. దానికి వారు ''చాలా కాలం నుండి ఈ దినాలలో మేము పండుగ జరుపు కుంటున్నాము,'' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త (స) అల్లాహ్ మీకు ఈ దినాల కంటే ఉత్తమమైన రెండు దినాలను నిర్ణయించాడు. మీరు ఈ దినాల్లో సంతోషాలు పంచుకోండి. 1. 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్ 2. 'ఈదుల్ అ'ద్హా. (అబూ దావూద్)

ప్రవక్త (స) ప్రవచనం: ''ప్రతి జాతికి ఒక పండుగ ఉంటుంది. ఇది మన పండుగ. (బు'ఖారీ).

పండుగ రోజు పండుగ నమా'జు కంటే ముందు క్రింది పనులు చేయటం ప్రవక్త సాంప్రదాయం. మిస్వాక్ చేయటం, స్నానం చేయటం, సువాసన పులుము కోవటం, మంచి దుస్తులు ధరించటం. పండుగ నమా'జుకు వెళ్ళేముందు ఖర్జూరాలు తినటం, ఒకవేళ ఖర్జూరాలు లేకపోతే తీపి వస్తువు తిని వెళ్ళటం. దారి మార్చి వెళ్ళడం, రావటం. వెళ్ళే మార్గంలో, 'ఈద్గాహ్‌లో అత్యధికంగా తక్‌బీర్లు చదవటం, ఊరి వెలుపల మైదానంలో పండుగ నమా'జు చదవటం. 'ఈద్గాహ్‌కు కాలి నడకన వెళ్ళడం. 'ఈదుల్ అ'ద్హాలో నమా'జు తర్వాత అన్నిటి కంటే ముందు తన ఖుర్బానీ మాంసం తినటం. వివరాలు క్రింద పేర్కొనటం జరిగింది.

మొదటి విభాగం اَلْفَصْلُ الْأَوَّلُ

١٤٢٦ - [١] (متفق عليه) (٤٥٠/١)

عَنْ أَبِيْ سَعِيْدِ الْخُدْرِيِّ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَخْرُجُ يَوْمَ الْفِطْرِ وَالْأَضْحَى إِلَى الْمُصَلَّى فَأَوَّلُ شَيْءٍ يَّبْدَأُ بِهِ الصَّلَاةُ ثُمَّ يَنْصَرِفُ فَيَقُوْمُ مُقَابِلَ النَّاسِ وَالنَّاسُ جُلُوْسٌ عَلَى صُفُوْفِهِمْ فَيَعِظُهُمْ وَيُوْصِيْهِمْ وَيَأْمُرُهُمْ وَإِنْ كَانَ يُرِيْدُ أَنْ يَّقْطَعَ بَعْثًا قَطَعَهُ أَوْ يَأْمُرُ بِشَيْءٍ أَمَرَ بِهِ ثُمَّ يَنْصَرِفُ.

1426. (1) [1/450-ఏకీభవితం]

అబూ స'యీద్ 'ఖుద్రీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్ మరియు 'ఈదుల్ అ'ద్హాలో 'ఈద్గాహ్‌కు

(స) మొదటి బృందానికి 2 రకాతులు ఫర్ద్ చదివించారు. రెండవ బృందానికి, 2 రకాతులు ఫర్ద్ చదివించినపుడు తాను నఫిల్ సంకల్పం చేసుకున్నారు. అంటే నఫిల్ చదివే వారివెనుక ఫర్ద్ చదవవచ్చును, అని తెలిసింది.

వెళ్ళి అన్నిటి కంటే ముందు నమా'జు ఆచరించిన తరువాత రెండు వైపులు చూస్తూ ఖుత్బా ఇస్తారు. ప్రజలు తమ తమ పంక్తుల్లో కూర్చొని ఉంటారు. ప్రవక్త (స) వారికి హితబోధ, ఉపదేశం చేస్తారు, ఇంకా అవసరమైన విషయాలను గురించి ఆదేశిస్తారు. ఒకవేళ ఎక్కడికైనా సైన్యం పంపాలని ఉంటే, దాన్ని గురించి ఆదేశించే వారు. ఆ తరువాత తిరిగి వెళ్ళే వారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٤٢٧ - [٢] (صحيح) (٤٥٠/١)

وَعَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ قَالَ: صَلَّيْتُ مَعَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم اَلْعِيْدَيْنِ غَيْرَ مَرَّةٍ وَّلَا مَرَّتَيْنِ بِغَيْرِ أَذَانٍ وَلَا إِقَامَةٍ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

1427. (2) [1/450-దృఢం]

జాబిర్ బిన్ సమురహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స)తో కలసి నేను అనేక సార్లు పండుగ నమా'జులను చదివాను. అయితే అందులో అజా'న్ గాని ఇఖామత్ గాని ఉండేవి కావు.[395] (ముస్లిమ్)

١٤٢٨ - [٣] (متفق عليه) (٤٥٠/١)

وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: كَانَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم وَأَبُوْ بَكْرٍ وَّعُمَرَ يُصَلُّوْنَ الْعِيْدَيْنِ قَبْلَ الْخُطْبَةِ.

1428. (3) [1/450-ఏకీభవితం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స), అబూ బకర్ 'ఉమర్ రెండు పండుగల్లోనూ నమా'జును ఖుత్బాకు ముందు చదివే వారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٤٢٩ - [٤] (متفق عليه) (٤٥٠/١)

وَسُئِلَ ابْنُ عَبَّاسٍ: أَشَهِدْتَّ مَعَ رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم اَلْعِيْدَ؟ قَالَ: نَعَمْ خَرَجَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم فَصَلَّى ثُمَّ خَطَبَ وَلَمْ يَذْكُرْ أَذَانًا وَلَا إِقَامَةً ثُمَّ أَتَى النِّسَاءَ فَوَعَظَهُنَّ وَذَكَّرَهُنَّ وَأَمَرَهُنَّ بِالصَّدَقَةِ فَرَأَيْتُهُنَّ يُهْوِيْنَ إِلَى آذَانِهِنَّ وَحُلُوْقِهِنَّ يَدْفَعْنَ إِلَى بِلَالٍ ثُمَّ ارْتَفَعَ هُوَ وَبِلَالٌ إِلَى بَيْتِهِ.

1429. (4) [1/450-ఏకీభవితం]

ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర) కథనం: మీరు ప్రవక్త (స)తో కలసి 'ఈద్ నమా'జు చదివారా?' అని ప్రశ్నించటం జరిగింది. దానికి అతను అవును, ప్రవక్త (స) ఇంటి నుండి బయలుదేరి 'ఈద్గాహ్ వచ్చారు. రెండు రకాతులు చదివించారు. ఆ తరువాత 'ఖు'త్బా ఇచ్చారు. అజా'న్, ఇఖామత్‌లను గురించి ప్రస్తావించ లేదు. ఆ తరువాత స్త్రీల వద్దకు వచ్చారు. వారికి హితబోధ చేశారు. దానధర్మాలు చేయమని ఆదేశించారు. అప్పుడు స్త్రీలు తమ చేతులను తమ చెవులు, మెడలవైపు తీసుకు వెళ్ళటం నేను చూశాను. కొన్ని ఆభరణాలు తీసి బిలాల్‌కు ఇవ్వసాగారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) బిలాల్ (ర) ఇంటికి తిరిగివచ్చారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٤٣٠ - [٥] (متفق عليه) (٤٥٠/١)

وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ: أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى يَوْمَ الْفِطْرِ رَكْعَتَيْنِ لَمْ يُصَلِّ قَبْلَهُمَا وَلَا بَعْدَهُمَا.

1430. (5) [1/450-ఏకీభవితం]

ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్ నాడు రెండు రకాతులు నమా'జు చదివించారు. దానికి ముందు గాని, తరువాత గాని ఏ నమా'జు చదవలేదు.[396] (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٤٣١ - [٦] (متفق عليه) (٤٥١/١)

وَعَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا قَالَتْ: أُمِرْنَا أَنْ نُخْرِجَ الْحُيَّضَ يَوْمَ الْعِيْدَيْنِ وَذَوَاتِ الْخُدُوْرِ فَيَشْهَدْنَ جَمَاعَةَ الْمُسْلِمِيْنَ وَدَعْوَتَهُمْ وَتَعْتَزِلُ الْحُيَّضُ عَنْ مُصَلَّاهُنَّ.قَالَتِ امْرَأَةٌ :يَا رَسُوْلَ اللهِ إِحْدَانَا لَيْسَ لَهَا جِلْبَابٌ؟ قَالَ:"لِتُلْبِسْهَا صَاحِبَتُهَا مِنْ جِلْبَابِهَا"

1431. (6) [1/451-ఏకీభవితం]

ఉమ్మె 'అతియ్యా (ర) కథనం: మా లోని బహిష్టు స్థితిలో ఉన్న స్త్రీలు, యువతులు 'ఈద్గాహ్‌లో హాజరవ్వాలని ఇంకా ముస్లిముల సమావేశంలో, వారి ప్రార్థనల్లో పాల్గొనాలని, బహిష్టురాళ్ళు, నమా'జుకు దూరంగా ఉండాలని ఆదేశించడం జరిగింది. అది విని ఒకస్త్రీ, ఓ ప్రవక్తా! మా లోని కొందరి వద్ద కప్పుకోవటానికి దుప్పట్లు లేకుంటే ఏమి చేయాలి? అని విన్నవించుకుంది. దానికి ప్రవక్త (స) ఆమె తన మిత్రురాలి వద్ద నుండి అవసరానికి అడిగి తీసుకొని రావాలి' అని అన్నారు.[397] (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

395) వివరణ-1427: పండుగ నమా'జు సామూహికంగా 2రకా'తులు.కాని అందులో అజా'న్,ఇఖామత్ ఉండవు.

396) వివరణ-1430: పండుగలనాడు కేవలం 2 రకా'తులు నమా'జు చదవాలి. దానికి ముందుగాని, వెనుకగాని నఫిల్ చదవరాదు.

397) వివరణ-1431: ఈ 'హదీసు' ద్వారా స్త్రీలు 'ఈద్గాహ్ కు వెళ్ళవచ్చని స్పష్టమవుతుంది. ఒకవేళ బహిష్టు

١٤٣٢ - [٧] (متفق عليه) (٤٥١/١)

وَعَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: إِنَّ أَبَا بَكْرٍ دَخَلَ عَلَيْهَا وَعِنْدَهَا جَارِيَتَانِ فِيْ أَيَّامِ مِّنًى تُدَفِّفَانِ وَتَضْرِبَانِ.

وَفِيْ رِوَايَةٍ: تُغَنِّيَانِ بِمَا تَقَاوَلَتْ الْأَنْصَارُ يَوْمَ بُعَاثَ وَالنَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مُتَغَشٍّ بِثَوْبِهِ فَانْتَهَرَهُمَا أَبُوْ بَكْرٍ فَكَشَفَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَنْ وَّجْهِهِ فَقَالَ: "دَعْهُمَا يَا أَبَا بَكْرٍ فَإِنَّهَا أَيَّامُ عِيْدٍ

وَّفِيْ رِوَايَةٍ: يَا أَبَا بَكْرٍ إِنَّ لِكُلِّ قَوْمٍ عِيْدًا وَّهَذَا عِيْدُنَا".

1432. (7) [1/451-ఏకీభవితం]

'ఆయి'షహ్ (ర) కథనం: ఆమె తండ్రి అబూ బకర్ (ర) ఆమె ఇంటికివచ్చారు. అది'ఈదుల్అ'ద్'హా దినం. అప్పుడు అక్కడ ఇద్దరు అమ్మాయిలు పండుగ సంతోషంలో డప్పు వాయించుతూ అన్సారులు బు'ఆస్' యుద్ధంలో పలికిన పద్యాన్ని పాడుతున్నారు. ప్రవక్త (స) దుప్పటి కప్పుకొని పడు కున్నారు. అబూ బకర్ (ర) ఆ ఇద్దరు అమ్మాయిలను వారించారు. ప్రవక్త (స) తన ముఖంపై నుండి వస్త్రాన్ని తొలగించి "అబూ బకర్! వారిని వదలివేయి. ఎందుకంటే ఈ నాడు పండుగ రోజు' అని అన్నారు. మరో ఉల్లేఖనంలో "ప్రతి జాతికి ఒక సంతోష కరమైనదినం ఉంది. మన సంతోషం ఈ నాడు" అని అన్నారు.[398] (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

స్థితిలోఉన్న స్త్రీ అయినా ఆ శుభ సమావేశంలో పాల్గొనాలి. ఈ ఆదేశం ఎల్లప్పుడూ అనుసరించదగినది.

398) వివరణ-1432: 'ఈదుల్ అ'ద్'హా సందర్భంగా ఇంకా యుక్తవయస్సుకు చేరని అమ్మాయిలు డప్పువాయిస్తూ వీరత్వానికి సంబంధించిన పాటలు పాడుతున్నారు. అప్పుడే అబూ బకర్ (ర) వచ్చి, వారిని వారించారు. దానికి ప్రవక్త (స) 'ఈ రోజు పండుగ వారు వీరత్వానికి, శూరత్వానికి చెందిన కవిత్వం పాడుకునేదేదో వారిని పాడుకోనీ' అని అన్నారు. అసలు ఇది సంగీతం వాయిద్యం ఎంతమాత్రం కాదు. ఎందుకంటే సంగీతం, వాయిద్యం, నృత్యం మొదలైనవన్నీ నిషిద్ధం. వీటిని గురించి కొన్ని 'హదీసు'లను చదవండి.

1. ఇబ్నె మస్'ఊద్ (ర) కథనం: "అల్-గినా'ఉ యుంబితు అన్నిఫా'ఖ ఫిల్ ఖల్బ్, కమా యుంబితుల్ మా'ఉ'జ్జర్'అ," - 'పాటలు హృదయంలో కాపట్యాన్ని జనింపజేస్తాయి, వర్షం పంటలను జనింపజేసినట్లు. (అబుద్దీనార్ / కితాబు జ'మ్మిల్ మలాహీ).

'దహాక్ ఇలా పేర్కొన్నారు: పాటలు వినటం హృదయాన్ని చెడ గొడుతుంది. ఇంకా దైవాగ్రహానికి గురిచేస్తుంది.

'అమ్ర్ బిన్ 'అబ్దుల్ 'అజీజ్ తన పిల్లల గురువుకు ఇలా ఉత్తరం వ్రాశారు, "అన్నిటి కంటే ముందు నాపిల్లలకు పాటలు, డప్పులు, నృత్యం పట్ల అసహ్యం జనింప జేయాలి. ఇవి షై'తాన్ వల్ల ప్రారంభం అవుతాయి. ఇంకా ఇవి దైవాగ్రహంతో అంతం అవుతాయి. ఎలా వర్షం వల్ల గడ్డి మొలుస్తుందో దీని వల్ల హృదయాల్లో కాపట్యం జనిస్తుందని గొప్పపండితుల ద్వారా తెలిసింది.

ఒక మౌఖూఫ్ 'హదీసు'లోఇలా ఉంది: "ఇబ్లీసు దైవ సన్నిధి నుండి గెంటివేయబడి భూమిపై విసిరివేయ బడ్డాడు. అప్పుడు షై'తాన్, నాపని మంత్రించటం, నా పఠనం కవిత్వం, ఆట పాటలు, గీతాలు. శరీరాలను వత్తిడికి గురిచేయటం నా పుస్తకం, నేను శవాలను మరియు దైవనామం పలకబడని జంతువులను తింటాను. నా నీరు మత్తుపానీయాలు. నా నివాసం బజారులు, నా శబ్దం డప్పులు వాయిద్యాలు. స్త్రీలు నా మాంత్రిక త్రాళ్ళు. తబ్రానీలో కూడా ఇలా ఉల్లేఖించబడింది.

2. ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "నా అనుచర సమాజంలోని చాలా మంది పట్టును, మత్తు పానీయాలను, సంగీత వాయిద్యాలను ధర్మసమ్మతం చేసుకుంటారు. (బు'ఖారీ) ఈ హదీసులో వీటి నిషిద్ధత స్పష్టంగా ఉంది. ఇంకా ఇది బు'ఖారీ ఉల్లేఖించిన 'హదీసు'. ఇది ప్రామాణికమైన 'హదీసు'. ఆపాటలకు చెందిన ప్రతి పరికరం మఆజిఫ్ అనబడుతుంది.

3. ఇబ్నెమాజలో ఇలా ఉంది. ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "నా అనుచర సమాజంలో కొందరు మద్యాన్ని పేరు మార్చి త్రాగు తారు. వారి సభల్లో నృత్యాలు, పాటలు సర్వసాధారణంగా ఉంటాయి. అల్లాహ్ ఇటువంటి వారిని భూమిలో కృశింప జేస్తాడు. కొందరిని కోతులుగా, పందులుగా మార్చివేస్తాడు.

4. ఇబ్నె అబిద్దునియాలో ఇలా ఉంది, ప్రవక్త (స): 'నా అనుచర సమాజంలో భూమిలో క్రుశింపజేయటం, ఆకాశం నుండి రాళ్ళు రువ్వటం, ముఖాలను మార్చి వేయడం జరుగుతుంది' అని అన్నారు. అనుచరులు 'ఇది ఎప్పుడు జరుగుతుంది ప్రవక్తా! ' అని విన్న వించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త (స), పాటలు, నృత్యాలు సర్వసాధారణం అయినపుడు. మత్తు పానీయాలు సర్వసాధారణం అయినపుడు,' అని అన్నారు.

5. ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "అల్లాహ్ మత్తుపానీయాలను, జూదాన్ని, డప్పులను, పిల్లన గ్రోవి, వీణా వాయి ద్యాలను, పాటలను, నృత్యాన్ని నిషేధించాడు. (ముస్నద్ అ'హ్మద్)

6. 15 విషయాలు అనుచర సమాజంలో బహిర్గతం అయి నపుడు, (వాటిలో పాటలు, డప్పులు వాయిద్యాలు కూడా ఉన్నాయి) ఎర్రని తుఫానులు వస్తాయి. భూకంపాలు వస్తాయి. భూమిలోపలికి చొప్పించడం జరుగుతుంది. ముఖాలను మార్చి వేయటం జరుగుతుంది. ఆకాశం నుండి రాళ్ళు రువ్వటం జరుగుతుంది. తస్బీహ్ దారం తెగి ముత్యాలు చెల్లా చెదురు అయినట్టు, కష్టాలు ఆపదలు ఒకదాని తర్వాత ఒకటి రావటం జరుగుతుంది. (తిర్మిజి')

7. ప్రవక్త (స) ప్రవచనం: "చివరి కాలంలో నా అనుచర సమాజంలోని ఒక వర్గం వారి ముఖాలను మార్చివేయటం జరుగుతుంది. కోతులు, పందులుగా మార్చివేయబడతారు' అని ప్రవచించారు. దానికి అనుచరులు కలిమహ్ చదివేవార్తె ఉంటారా వారు? అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త (స), 'వారు కలిమయే కాదు, ఉపవాసాలు, 'హజ్ కూడా చేసే వారు అయి ఉంటారు,' అని అన్నారు. అనుచరులు, 'మరి ఏ నేరం వల్ల ఇలా జరుగుతుంది,' అనివిన్నవించు కున్నారు. దానికి ప్రవక్త (స) నృత్యసంగీతాలను, వాయిద్యాలను సర్వసాధారణం చేసుకొని ఉంటారు,' అని సమాధానం ఇచ్చారు. (ఇబ్నె అబి ద్దునియా)

8. నా అనుచర సమాజంలోని ఒక వర్గం విలాసవంతమైన జీవితం గడుపుతూ, ఆటపాటల్లో నిమగ్నమయి ఉంటుంది. అకస్మాత్తుగా పందులుగా, కోతులుగా మారిపోతారు. ఇంకా తుఫాను నా అనుచర సమాజంలో కొందరిని ఎగురవేసుకొని పోయి సముద్రం పాలుచేస్తుంది. ఎందుకంటే వారు మత్తు పదార్థాలను ధర్మసమ్మతం చేసుకుంటారు. సంగీతం వాయించే వారిని, నృత్యంచేసే స్త్రీలను నియమించుకుంటారు.' (ముస్నద్ అ'హ్మద్, తిర్మిజి')

9. ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "అల్లాహ్(త) నన్ను సర్వలోకాలకూ కారుణ్య మూర్తిగా, మార్గదర్శకునిగా పంపాడు, ఇంకా నాకు డప్పులను వాయిద్యాలను, ఆటపాటల పరికరాలను, అజ్ఞాన కాలపు విగ్రహాలను నాశనం చేయమని ఆదేశించాడు." (ముస్నద్ అ'హ్మద్)

10. ప్రవక్త (స) ప్రవచనం: "పాటలు పాడే వాటిని కొనటం, అమ్మడం నిషిద్ధం. పాటలు నేర్పటం నిషిద్ధం, ఈ వ్యాపా రంలో ఎటువంటి మేలు లేదు. దీని ధర నిషిద్ధం. ఇవే నీచ సంభాషణలు. వీటిని గురించే అల్లాహ్ "లహ్వల్ 'హదీస్' " అని ఆదేశించాడు." (తిర్మిజి', ముస్నద్ అ'హ్మద్)

11. ప్రవక్త (స), తన అనుచర సమాజంలో భూమిలో దిగబడి పోవటాన్ని, ముఖాలను మార్చివేయటాన్ని, ఆకాశాన్నుండి రాళ్ళ వర్షం పడటాన్ని గురించి ప్రస్తా వించి నప్పుడు, 'ఆయి'షహ్ (ర) "ఈ శిక్ష 'లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్'చదివే వారిపై వస్తుందా?" అని విన్నవించు కున్నారు. దానికి ప్రవక్త (స), "అవును, పాడే స్త్రీలు, వడ్డీ ఉద్భవించినపుడు, మత్తు పానీ యాలు త్రాగబడి నపుడు, పట్టువస్త్రాలుధరించినపుడు ఇదంతా జరుగు తుంది అని ప్రవచించారు." (ఇబ్ను అబిద్దునియా)

12. అనస్ (ర), మరో వ్యక్తి ఇద్దరూ కలసి 'ఆయి'షహ్ (ర) వద్దకు వెళ్ళారు. ఆ వ్యక్తి 'ఆయి'షహ్ (ర) ను భూకంపాల గురించి 'హదీసు'లు చెప్పమని విన్నవించు కున్నారు. అప్పు డామె, "ప్రజలు వ్యభిచారాన్ని ధర్మసమ్మతం చేసుకున్నప్పుడు, మద్యం సేవించి నపుడు, పాటలు, నృత్యాలు సర్వసాధారణం అయి నపుడు అల్లాహ్(త)కు ఆకాశాల్లో పౌరుషం వస్తుంది. అప్పుడు అల్లాహ్, 'ఓ ఆకాశమా! కంపించు. వీరు పశ్చాత్తాపం చెంది మానుకుంటే సరే, లేకుంటే వారిపై పడవేస్తాను' అని ఆదేశిస్తాడు." (ఇబ్ను అబిద్దునియా)

13. అలీ (ర) కథనం: దైవశిక్షలువీరిపై విరుచుకు పడతాయి: వారు, మద్యం సేవించేవారు, పట్టువస్త్రాలు ధరించేవారు, నృత్య సంగీతాలను సర్వసాధారణం చేసేవారు, డప్పులు వాయి ద్యాలను సర్వసాధారణం చేసుకునేవారు." (ఇబ్ను అబి ద్దునియా)

14. అనస్ 'హదీసు'లో " 'దరబూ బిల్ మఆజి'ఫ్" అని ఉంది.

15. అబూయాఖూబ్ ఫర్ఖద్ సన్జీఅభిప్రాయం: తౌరాతులో అల్లాహ్ ఇలాఆదేశించాడు, "ముహమ్మద్ అనుచర సమా జంలో ముఖాలు మార్చివేయటం, ఆకాశం నుండి రాళ్ళు కురవటం, భూమిలో క్రుశింపజేయటం కూడా ఉంది. ఎందు కంటే వారు పాటలు పాడేవారిని సర్వ సాధారణం చేస్తారు, సంగీత వాయిద్యాలను సర్వసాధారణం చేస్తారు. వారి

పురుషులు బంగారం, పట్టులను ధరించటం సర్వ సాధారణం అయిపోతుంది.

పాటల నిషిద్ధం గురించి ప్రత్యేకంగాఈ ఆయతు అవతరించింది. అల్లాహ్ **ఆదేశం**: "కొందరు ఆటపాటలను, నృత్యసంగీ తాలను, వ్యాపింప జేసి, తమ అజ్ఞానం వల్ల సన్మార్గం నుండి ప్రజలను ఆపుతారు. దైవాదేశాలను ఎగతాళి చేస్తారు. వారి కోసం వ్యధా భరితమైన శిక్ష ఉంది." లహ్వల్ 'హదీస్' అంటేపాటలు, అంటే పాటల్లో నిమగ్నమయి ఉండటం. ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "పాటలు పాడే స్త్రీలను అమ్మటం, కొనటం, పాటలు నేర్పించటం అన్నీ నిషిద్ధం." దీన్ని గురించే ఈ ఆయతు అవతరించింది . (ముస్నద్ అ'హ్మద్, తిర్మిజి')

ఫుజైల్ బిన్ అయాజ్ కథనం: పాటలు నృత్యం వ్యభిచారానికి మంత్రాల వంటివి. ఇమామ్ య'జీద్ బిన్ వలీద్ కథనం, పాటలు వింటే వ్యభిచారం కోరిక పుడుతుంది.

పండితులు, ఇమాములు మరియు సూఫీలు కూడా పాటలను, నృత్యాలను ఖండించారు. ఇమమ్ మాలిక్ శిష్యులు ఇలా పేర్కొన్నారు, 'పాటలు వినటాన్ని, పాటలు పాడటాన్ని ఇమామ్ గారు ఖండించరు. ఇంకా ఇది పాపాత్ముల పని,' అని అన్నారు. ఇమామ్ అబూ 'హనీఫహ్ పాటలను అసహ్యించుకునేవారు. మహా పాపాలుగా పరిగణించేవారు.ఇమామ్ సుఫియాన్, జమాద్, ఇబ్రాహీమ్, షూబీల అభిప్రాయం కూడా ఇదే. పైగా 'హనఫీ పదాల్లో ఇది చాలా నిషిద్ధం. చివరికి పాటలు వినటంవల్ల మనిషి పాపాత్ముడయిపోతాడు అని, దాన్ని విని సంతోషించేవ్యక్తి అవిశ్వాసానికి గురవుతాడని అభిప్రాయ పడ్డారు. ఇమామ్ గారి శిష్యులు ఖాజీ అబూ యూసుఫ్, 'ఇటు వంటి నృత్య, సంగీత సభల్లో అనుమతి తీసుకోకుండా ప్రవేశించి, దాన్ని ధ్వంసం చేయటం తప్పనిసరి విధి, ఎందు కంటే ఇది ఇస్లామీయ సాంప్రదాయానికి వ్యతిరేకం, దాన్ని వారించటం విధి,' అని పేర్కొన్నారు.

షాఫయీ అభిప్రాయం: పాటలు, డ్యాన్సులు, సంగీతం మొదలైన వన్నీ వ్యర్థకార్యాలు. వీటిని వినేవారు, చేయించేవారు అవివేకులు. వారి సాక్ష్యం పనికిరాదు. ఇవి నిషిద్ధం.

అమ్ర్ బిన్ సల్లామ్ అభిప్రాయం: డప్పులతో కలసిన రాగాలు వినడం నలుగురు ఇమాములవద్ద కూడా నిషిద్ధమే, ఎవ్వరూ దీనికి వ్యతిరేకం కాదు. షాఫయీ దీన్ని నాస్తికులు ప్రారం భించారని పేర్కొన్నారు.

ఇమామ్అహ్మద్: 'నృత్యం,సంగీతం,పాటలుహృదయాల్లో కాపట్యాన్ని జనింపజేస్తాయి. వాటిని నేను ఖండిస్తున్నాను, వీటిని ధ్వంసం చేయమని ఆదేశించే వారు. ఈ పండితుల తీర్పులన్నీ ఇగాసతుల్లహ్ఫాన్ లో ఉన్నాయి. అల్లహ్ మనందరికి సద్భాగ్యం ప్రసాదించు గాక.

1. కొందరు బు'ఖారీలో ఉన్న ఉల్లేఖనం ద్వారా సంగీత వాయి ద్యాలను ధర్మసమ్మతంగా నిరూపిస్తారు. 'ఆ అమ్మాయిలు డఫ్ వాయించి పాడారు అని ప్రవక్త (స) వారిని వారించలేదని', పైగా అబూబకర్ ను ఆ అమ్మాయిలను వారించవద్దని, పాడుకోనివ్వమని ఇది మన పండుగ దినమని అన్నారు. కాని ఈ 'హదీసు' ద్వారా ఆటపాటల గురించి చర్చించటం సరి కాదు. ఈ 'హదీసు'లో 18 లేదా 20 కోణాలు ఉన్నాయి. అవి ఈ 'హదీసు' ద్వారానే పరిష్కరించబడతాయి. 1. ఈ 'హదీసు'లో అబూ బకర్ (ర) వచ్చారు, ఇంకా ప్రవక్త(స) ముందు ఈ షైతానీ డప్పులు ఏమిటి అని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసారు. ప్రవక్త (స) అబూ బకర్ (ర) మాటను ఖండించ లేదు. దీని ద్వారా ఇది షైతానీ డప్పులు అని తెలిసింది.

2. ఆ వాయించింది చిన్న వయస్సులో ఉన్న అమ్మాయిలు. యుక్త వయస్సుకు ముందు ఆదేశాలు వర్తించవు. వీరు బుఆస్' యుద్ధంలో పాడిన వీర పాటలను పాడారు.

3. ఆ అమ్మాయిలు పాడిన పాటలు ప్రేమికుల ప్రేమ ఆలాపాలు కావు. బుఆస్ యుద్ధంలోని వీరత్వానికి సంబంధించిన పాటలు. ఈ బుఆస్ యుద్ధం హిజ్రత్ కు మూడు సంవత్సరాల ముందు ఔస్ మరియు ఖజ్రజ్ ల మధ్య జరిగింది.

4. అది పండుగ రోజు, అది ముస్లిముల సంతోషకరమైన దినం. పిల్లలు ఇంట్లో డప్పు వాయిస్తూ పాడటం వేరు. సంగీతం, పాటలు, నృత్యం వేరు.

5. అబూ బకర్ (ర) వారించగానే 'ఆయి'షహ్ (ర) వారిని వెళ్ళిపోమని సైగ చేశారు.ఈ 'హదీసు'లో నేను వారిని వెళ్ళి పోమని సైగ చేసాను, వారిద్దరూ వెంటనే వెళ్ళిపోయారు.

6. పిల్లలు, అమ్మాయిలు వాయించుకొనే దాన్ని సంగీత వాయి ద్యాలుగా భావించడం సరికాదు. దఫ్ అంటే సంగీత పరికరాలు కావు.

١٤٣٣ - [٨] (صحيح) (٤٥١/١)

وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ: كَانَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم لَا يَغْدُوْ يَوْمَ الْفِطْرَ حَتَّى يَأْكُلَ تَمَرَاتٍ وَيَأْكُلُهُنَّ وِتْرًا. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

1433. (8) [1/451-దృఢం]

అనస్ (ర) కథనం : ప్రవక్త (స) ఈదుల్ ఫిత్ర్ నాడు పండుగ నమాజుకు ముందు బేసి ఖర్జూరాలు తిని వెళ్ళే వారు. [399] (బు'ఖారీ)

١٤٣٤ - [٩] (صحيح) (٤٥١/١)

وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا كَانَ يَوْمُ عِيْدٍ خَالَفَ الطَّرِيْقَ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

7. ప్రవక్త (స) పిల్లల పాటలను వినలేదు, ప్రోత్సహించలేదు, ప్రాధాన్యత ఇవ్వనూ లేదు. ముఖం త్రిప్పుకొని, వస్త్రం కప్పుకొని పరుండిపోయారు. అది పండుగ రోజు, చిన్న పిల్లలు, కవిత్వం కూడా చెడ్డదికాదు.

8.ఈ 'హదీసు'లోనే ఇలా ఉంది, జుహ్రీ ఉల్లేఖనలో కూడా ఉంది, అబూ బకర్ (ర) రాగానే 'ఆయి'షహ్ (ర)ను పేరుగా కోప్పడ్డారు, అమ్మాయిలను కూడా పేరుగా వారించారు. ఒక వేళ ఇది ఆరాధన అయితే, ఆరాధన నుండి వారించడం జరుగు తుందా?

9. డప్పులు వాయించడం నిషిద్ధం అయినా, చిన్నపిల్లలు ఏదో ఆడుకుంటున్నారని వారిని ప్రవక్త (స) వదలిపేశారు. అబూ బకర్ ను కేవలం వారిని వదలి పేయి అని మాత్రమే అన్నారు. పండుగ రోజు కారణంగా వారిని కోప్పడవద్దని ఆపిపేసారు. అయితే పవక్త (స) పాటలు వినాలని కోరలేదు, పాడమని చెప్పలేదు, అప్పటికప్పుడే ఆ అమ్మాయిలు అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయారు.

10. ప్రవక్త(స) ముందు జరిగింది. ఇప్పుడు జరిగితే, అంటే పాటలు రాని పెద్ద చిన్న అమ్మాయిలు, స్నేహితురాళ్ళు పండుగ సందర్భంగా కలుసుకున్నప్పుడు ఆడు కుంటారు, పాడుకుంటారు.కవిత్వం వినిపిస్తారు. దీన్ని నృత్యం, వాయిద్యాలతో పోల్చడం సరికాదు.

11. ప్రవక్త (స) సంగీతవాయిద్యాలను వారించిన తర్వాత అనుచరులు ఎటువంటి వాయిద్యం అయినా దాన్నితప్పుగా భావించే వారు. అందువల్లే పాటలు పాడటానికి కారణం పండుగ దినమని, అబూ బకర్ ను వారించవద్దని చెప్పారు.

12. అబూబకర్ (ర)కు సంగీతవాయిద్యాలు నిషిద్ధం అని తెలుసు కాబట్టి, విన్న వెంటనే ఆగ్రహం చెంది 'ఆయి'షహ్ (ర)ను, అమ్మాయిలను వారించారు.

13. ప్రవక్త (స) అబూ బకర్ (ర) ను 'తప్పు పలికావు' అని అన లేదు. అంటే సమయం సందర్భాన్ని బట్టి ప్రవక్త (స) మౌనం వహించారు. అమ్మాయిలను వారంచ లేదు. ఎందుకంటే పండుగ సందర్భంగా ఇంట్లో పిల్లలు పాటలు పాడి వాయించుకోవటం వేరు.

14. ఈ అమ్మాయిలు వృత్తి రీత్యా పాడే స్త్రీలు కారు. చిన్న పిల్లలు పండుగ సంతోషంలో పాడుకున్నారు. పిల్లలు కవిత్వం చదవడం, గాయకులు పాడటం ఒకటవు తుందా? ఎంత మాత్రం కాదు.

15. 'ఆయి'షహ్ (ర) కూడా నృత్యగానాలకు వ్యతిరేకమే. అయితే చిన్నపిల్లలు సంతోషంగా పండుగ సమయంలో పాడు కుంటే అది ఏమాత్రం అభ్యంతరం కాదు.

16. డప్పుకు సంగీత పరికరాలకు ఎటువంటి సంబంధం లేదు.

17. 'ఆయి'షహ్ (ర) సైగచేసి వారిని పంపిపేశారు. ప్రవక్త (స) ఎందుకు పంపించావు అని అడగలేదు. అది మంచిపని అయితే, అడిగేవారు.

18. సంగీతం, పాటలు పాడేవారు, సంగీతం వాయించేవారు అన్నీ నిషిద్ధం. ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "పాటలు, గీతాలు, పాటలు పాడేవారిని, సంగీతం వాయించేవారిని విక్రయించటం నిషిద్ధం.

19. పాటలు, సంగీతపరికరాలను కొనటం నిషిద్ధం.

20. ఇస్లామ్‌లో ఆటపాటలు, సంగీతాలకు ఎంత మాత్రం అనుమతి లేదు. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉమర్ పిల్లనగ్రోవి శబ్దంవిని చెవుల్లోవ్రేళ్ళు పెట్టుకున్నారు. దాని శబ్దం రానంత దూరం వెళ్ళి పోయారు. ఇంకా ప్రవక్త (స) కూడా ఒకసారి పిల్లనగ్రోవి శబ్దం విని, ఈ విధంగా చేసారని అన్నారు. (తల్‌బీసు ఇబ్లీసు)

ఒకవేళ డప్పులు వినడం ధర్మసమ్మతం అయితే ప్రవక్త(స) చెవులెందుకు మూసుకుంటారు. దీనివల్ల సంగీతం, వాయిద్యం, తబలా అన్నీ నిషిద్ధం అని తెలిసింది. ఇంకా వివరాలు ఇగాసతుల్లిహియన్, మరియు తల్బీస్ ఇబ్లీస్ లో చూడండి. వాస్తవం అల్లాహ్ కే తెలుసు.

399) వివరణ-1433: ఈదుల్-ఫి'త్ర్‌లో నమా'జుకు ముందు ఒకటి లేక మూడు లేదా ఐదు ఖర్జూరాలు తిని 'ఈద్‌గాహ్ వెళ్ళేవారు. 'ఈదుల్ అ'ద్హాలో నమా'జు తర్వాతనే తినే వారు. ఇది ప్రవక్త (స) సాంప్రదాయం. ఖర్జూరాలు లేకుంటే ఏదైనాతీపి తిని వెళ్ళాలి.

1434. (9) [1/451-దృఢం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) పండుగల్లో ఒక దారి గుండా వెళ్ళి, మరో దారి గుండా వచ్చే వారు.[400] (బు'ఖారీ)

١٤٣٥ - [١٠] (متفق عليه) (٤٥١/١)

وَعَنِ الْبَرَاءِ قَالَ: خَطَبَنَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ النَّحْرِ فَقَالَ: "إِنَّ أَوَّلَ مَا نَبْدَأُ بِهِ فِيْ يَوْمِنَا هَذَا أَنْ نُصَلِّيَ ثُمَّ نَرْجِعَ فَنَنْحَرَ. فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ فَقَدْ أَصَابَ سُنَّتَنَا وَمَنْ ذَبَحَ قَبْلَ أَنْ نُصَلِّيَ فَإِنَّمَا هُوَ شَاةُ لَحْمٍ عَجَّلَهُ لِأَهْلِهِ لَيْسَ مِنَ النُّسُكِ فِيْ شَيْءٍ".

1435. (10) [1/451-ఏకీభవితం]

బరా' (ర) కథనం: యౌమున్న'హర్ అంటే 10వ తేదీ 'ఈదుల్ అ'ద్హా నాడు ప్రవక్త (స) మాకు 'ఖు'త్బా ఇచ్చారు. అందులో, ''ఈ రోజు అన్నిటికంటే ముందు మన పని ఈదుల్ అ'ద్హా నమా'జు చదవటం, ఆ తరువాత తిరిగి వెళ్ళి ఖుర్బానీ ఇవ్వటం. ఇలా చేసిన వారు మా సాంప్రదాయాన్ని అనుసరించినట్లే, నమా'జుకు ముందు ఖుర్బానీ ఇచ్చిన వారు ఖుర్బానీ ఇవ్వనట్లే. అది భార్యాబిడ్డలకు తినిపించటానికి జ'బహ్ చేసినట్లవుతుంది. దీనికి ఖుర్బానీకి ఎటువంటి సంబంధం లేదు."[401] (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٤٣٦ - [١١] (متفق عليه) (٤٥١/١)

وَعَنْ جُنْدُبِ بْنِ عَبْدِ اللهِ الْبَجَلِّيِ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَنْ ذَبَحَ قَبْلَ الصَّلَاةِ فَلْيَذْبَحْ مَكَانَهَا أُخْرَى وَمَنْ لَمْ يَذْبَحْ حَتَّى صَلَّيْنَا فَلْيَذْبَحْ عَلَى اسْمِ اللهِ".

1436. (11) [1/451-ఏకీభవితం]

జున్దుబ్ బిన్ 'అబ్దుల్లాహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, ''నమా'జుకు ముందు జు'బ'హ్ చేసిన వారు దాని స్థానంలో మరో జంతువును జు'బ'హ్ చేయాలి. మేము నమా'జు చదివే వరకు జు'బ'హ్ చేయని వారు నమా'జు తరువాత అల్లాహ్(త) పేరుపై జుబ'హ్ చేయాలి." (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٤٣٧ - [١٢] (متفق عليه) (٤٥٢/١)

وَعَنِ الْبَرَاءِ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَنْ ذَبَحَ قَبْلَ الصَّلَاةِ فَإِنَّمَا يَذْبَحُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ ذَبَحَ بَعْدَ الصَّلَاةِ فَقَدْ تَمَّ نُسُكُهُ وَأَصَابَ سُنَّةَ الْمُسْلِمِيْنَ".

1437. (12) [1/452-ఏకీభవితం]

బరా' (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "నమా'జుకు ముందు జు'బ'హ్ చేసిన వారు తమకోసం జు'బ'హ్ చేసినట్టే, నమా'జు తర్వాత జు'బ'హ్ చేసిన వారు తన ఖుర్బానీ ఇచ్చి నట్టు, ముస్లిముల పద్ధతి ప్రకారం ఆచరించినట్టు" (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٤٣٨ - [١٣] (صحيح) (٤٥٢/١)

وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: كَانَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم يَذْبَحُ وَيَنْحَرُ بِالْمُصَلَّى. رَوَاهُ الْبَخَارِيُّ .

1438. (13) [1/452-దృఢం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'ఈద్గాహ్‌లో జు'బ'హ్ చేసే వారు, ఒంటెలను న'హర్ చేసే వారు.[402] (బు'ఖారీ)

اَلْفَصْلُ الثَّانِيْ రెండవ విభాగం

١٤٣٩ - [١٤] (صحيح) (٤٥٢/١)

عَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَدِمَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم الْمَدِيْنَةَ وَلَهُمْ يَوْمَانِ يَلْعَبُوْنَ فِيْهِمَا. فَقَالَ: "مَا هَذَانِ الْيَوْمَانِ؟" قَالُوْا: كُنَّا نَلْعَبُ فِيْهِمَا فِيْ الْجَاهِلِيَّةِ". فَقَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "قَدْ أَبْدَلَكُمُ اللهُ بِهِمَا خَيْرًا مِّنْهُمَا: يَوْمَ الْأَضْحَى وَيَوْمَ الْفِطْرِ".رَوَاهُ أَبُوْ دَاوُدَ.

1439. (14) [1/452-దృఢం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) మదీనహ్ వచ్చినప్పుడు మదీనహ్ వారు రెండు పండుగలు జరుపు

---

400) వివరణ-1434: అంటే వెళ్ళినప్పుడు ఒక మార్గం ద్వారా, వచ్చినప్పుడు మరో మార్గం ద్వారా వచ్చే వారు. తీర్పు దినం నాడు ఈ రెండు మార్గాలూ సాక్ష్యం ఇవ్వాలని, దీని ద్వారా ఇస్లామ్ చిహ్నాలను బహిర్గతం చేయడం కూడా అవసరమే.

401) వివరణ-1435: అంటే ఈదుల్ అ'ద్హా రోజు ముందు నమా'జు చదవాలి. ఆ తరువాత ఖుర్బానీ చేయాలి. ఇదే ప్రవక్త సాంప్రదాయం. ఎవరైనా నమా'జుకు ముందు ఖుర్బానీ చేస్తే, అతనికి ఖుర్బానీ పుణ్యం లభించదు. దానికి బదులు మరో జంతువును ఖుర్బానీ చేయాలి. ప్రవక్త (స) అనుచ రుల్లోని ఒకరు ఇలాగే చేశారు. ఎవరైనా ఇలా చేస్తే వారి ఖుర్బానీ అవదు.

402) వివరణ-1438: అంటే ఇస్లామీయ ప్రాంతంలో ఎవరికీ అభ్యంతరం లేకపోతే 'ఈద్గాహ్‌లో ఖుర్బానీ చేయడం అభిలషణీయం. ఆవు, గేదె, మేక, గొర్రె, పొట్టేలు జు'బ'హ్ చేయాలి మరియు ఒంటెలను నహర్ చేయాలి. అంటే ఒంటెను నిలబెట్టి దాని గుండెలో బల్లెం పొడవాలి. దీన్ని న'హర్ అంటారు. ఒకవేళ ఇది కష్టం అనుకుంటే జు'బ'హ్ చేయాలి.

కునే వారు. వాటిలో వారు సంతోషం, ఉత్సాహం తెలుపుకునే వారు. ప్రవక్త (స) ఈ 2 రోజులు ఏమిటని అడిగారు. దానికి వారు అజ్ఞాన కాలం నుండి మేము ఈ రెండు దినాల్లో పండుగ జరుపుకుంటున్నాం. 'ఒకటి నౌరో'జ్, రెండవది మహర్జాన్' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) 'ఈ రెండు దినాలకు బదులుగా అల్లాహ్ మీకు రెండు ఉత్తమ దినాలను ప్రసాదించాడు. ఒకటి ఈదుల్ అ'ద్హా, రెండవది 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్ అని అన్నారు.[403] (అబూ దావూద్)

١٤٤٠ - [١٥] (صحيح) (٤٥٢/١)

وَعَنْ بُرَيْدَةَ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لَا يَخْرُجُ يَوْمَ الْفِطْرِ حَتَّى يَطْعَمَ وَلَا يَطْعَمُ يَوْمَ الْأَضْحَى حَتَّى يُصَلِّيْ.رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَهُ وَالدَّارِمِيُّ .

1440. (15) [1/452-దృఢం]

బురైదహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్‌లో అల్పాహారం చేసి వెళ్ళేవారు, మరియు 'ఈదుల్ అ'ద్హాలో నమా'జు తర్వాత తినేవారు. (తిర్మిజి', ఇబ్నె మాజహ్, దార్మీ)

١٤٤١ - [١٦] (حسن) (٤٥٢/١)

وَعَنْ كَثِيْرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ عَنْ أَبِيْهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَبَّرَ فِيْ الْعِيْدَيْنِ فِيْ الْأُوْلَى سَبْعًا قَبْلَ الْقَرَاءَةِ وَفِيْ الْآخِرَةِ خَمْسًا قَبْلَ الْقِرَاءَةِ.رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَهُ وَالدَّارِمِيُّ.

1441. (16) [1/452-దృఢం]

కసీ'ర్ బిన్ 'అబ్దుల్లాహ్ (ర) తన తండ్రి ద్వారా, అతను తన తాత ద్వారా కథనం: ప్రవక్త (స) పండుగల నమా'జులో మొదటి రకాతులో ఖిరా'అత్‌కు ముందు తక్‌బీరె త'హ్రీమ తరువాత 7తక్‌బీర్లుపలికేవారు. రెండవ రకాతులో ఖిరాఅత్‌కు ముందు 5 తక్‌బీర్లు పలికే వారు. (తిర్మిజి', ఇబ్నె మాజహ్, దార్మీ)

١٤٤٢ - [١٧] (ضعيف جدا) (٤٥٣/١)

وَعَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ مُرْسَلًا أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَأَبَابَكْرٍ وَعُمَرَ كَبَّرُوْا فِيْ الْعِيْدَيْنِ وَالْإِسْتَسْقَاءِ سَبْعًا وَّخَمْسًا وَّصَلَّوْا قَبْلَ الْخُطْبَةِ وَجَهَرُوْا بِالْقَرَاءَةِ. رَوَاهُ الشَّافِعِيُّ.

403) వివరణ-1439: ముస్లిములకు రెండేపండుదినాలు. 1. 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్, 2. 'ఈదుల్ అ'ద్హా. ఇంత కన్నా ఎక్కువ పండుగలు జరుపుకోవటం ఇస్లామ్‌కు వ్యతిరేకం.

1442. (17) [1/453-అతి బలహీనం]

జాఫర్ బిన్ ము'హమ్మద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స), అబూ బకర్ (ర), 'ఉమర్ (ర) 'ఈదైన్ మరియు ఇస్తిస్ఖా' నమా'జులో మొదటి రకాతులో 7 తక్‌బీర్లు, రెండవ రకాతులో 5 తక్‌బీర్లు పలికేవారు. ఖుత్బాకు ముందు నమా'జు చదివే వారు. బిగ్గరగా ఖిరా'అత్ చేసేవారు. (షాఫయీ)

١٤٤٣ - [١٨] (ضعيف) (٤٥٣/١)

وَعَنْ سَعِيْدِ بْنِ الْعَاصِ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا مُوْسَى وَحُذَيْفَةَ: كَيْفَ كَانَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم يُكَبِّرُ فِيْ الْأَضْحَى وَالْفِطْرِ؟ فَقَالَ أَبُوْ مُوْسَى: كَانَ يُكَبِّرُ أَرْبَعًا تَكْبِيْرَهُ عَلَى الْجَنَائِزِ. فَقَالَ حُذَيْفَةُ: صَدَقَ. رَوَاهُ أَبُوْ دَاوُدَ .

1443. (18) [1/453-బలహీనం]

స'యీద్ బిన్ 'ఆస్ (ర) కథనం: నేను అబూ మూసాను, 'హుజై'ఫను, ప్రవక్త (స) 'ఈదుల్ అ'ద్హా మరియు 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్‌లో ఎన్ని తక్‌బీర్లు పలికే వారని అడిగాను. దానికి అబూ మూసా (ర) ప్రవక్త (స) 4 తక్‌బీర్లు అంటే జనా'జహ్ నమా'జులో పలికినట్లు పలికేవారని అన్నారు. హుజై'ఫా (ర) 'అబూ మూసా నిజం చెప్పారు' అని అన్నారు.[404] (అబూ దావూద్)

١٤٤٤ - [١٩] (ضعيف) (٤٥٣/١)

وَعَنِ الْبَرَاءِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نُوِّلَ يَوْمَ الْعِيْدِ قَوْسًا فَخَطَبَ عَلَيْهِ. رَوَاهُ أَبُوْ دَاوُدَ .

1444. (19) [1/453-బలహీనం]

బరా' (ర) కథనం: పండుగ రోజు ప్రవక్త (స)కు ఒక విల్లు ఇవ్వబడేది. దాని సహాయంతో ప్రవక్త (స) ఖుత్బా ఇచ్చేవారు. (అబూ దావూద్)

١٤٤٥ - [٢٠] (ضعيف) (٤٥٣/١)

وَعَنْ عَطَاءٍ مُرْسَلًا أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا خَطَبَ يَعْتَمِدُ عَلَى عَنَزَتِهِ اِعْتِمَادًا. رَوَاهُ الشَّافِعِيُّ .

1445. (20) [1/453-బలహీనం]

'అ'తా కథనం: ప్రవక్త (స) 'ఖు'త్బా ఇచ్చినపుడు తన బల్లెం సహాయంతో నిలబడేవారు.[405] (షాఫ'యీ)

404) వివరణ-1443: పండితులు ఈ 'హదీసు' మౌఖూఫ్ అని, బలహీనమైనదని, ఇంతకు ముందు 'హదీసు' ప్రామాణిక మైనదని పేర్కొన్నారు.

405) వివరణ-1445: అంటే రెండు ఉల్లేఖనాల్లో ఒకే విషయం ఉంది. ప్రవక్త (స) 'ఖు'త్బా ఇచ్చినపుడు చేతి

١٤٤٦ - [٢١] (صحيح) (٤٥٤/١)

وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ: شَهِدْتُّ الصَّلَاةَ مَعَ النَّبِي صلى الله عليه وسلم فِيْ يَوْمِ عِيْدٍ فَبَدَأَ بِالصَّلَاةِ قَبْلَ الْخُطْبَةِ بِغَيْرِ أَذَانٍ وَلَا إِقَامَةٍ فَلَمَّا قَضَى الصَّلَاةَ قَامَ مُتَّكِئًا عَلَى بِلَالٍ فَحَمِدَ اللهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ وَوَعَظَ النَّاسَ وَذَكَّرَهُمْ وَحَثَّهُمْ عَلَى طَاعَتِهِ. ثُمَّ قَالَ: وَمَضَى إِلَى النِّسَاءِ وَمعَهُ بِلَالٌ فَأَمَرَهُنَّ بِتَقْوَى اللهِ وَوَعَظَهُنَّ وَذَكَّرَهُنَّ. رَوَاهُ النَّسَائِيُّ.

1446. (21) [1/454-దృఢం]

జాబిర్ (ర) కథనం: పండుగ రోజు నేను ప్రవక్త (స)తో కలసి నమా'జు చదివాను. ప్రవక్త (స) అజా'న్, ఇఖామత్‌లు లేకుండా 'ఖు'త్బా కంటే ముందు నమా'జు ప్రారంభించారు. నమా'జు పూర్తయిన తర్వాత బిలాల్ (ర) సహాయంతో నిలబడ్డారు. అనంతరం అల్లాహ్(త)ను స్తుతించి, స్తోత్రాలను పఠించి, ప్రజలకు హితబోధ చేశారు. పాప కార్యాల గురించి, పుణ్యకార్యాల గురించి పేర్కొన్నారు. దైవ విధేయత పట్ల ప్రోత్సహించారు. ఆ తరువాత స్త్రీలు ఉన్న చోటికి వెళ్ళారు. ప్రవక్త (స) వెంట బిలాల్ కూడా ఉన్నారు. స్త్రీలకు దైవభీతి, దైవభక్తి గురించి ఆదేశించారు. హితబోధ చేశారు. సత్కార్యాలు చేయాలని ప్రోత్సహించారు. (నసాయి')

١٤٤٧ - [٢٢] (صحيح) (٤٥٤/١)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا خَرَجَ يَوْمَ الْعِيدِ فِيْ طَرِيْقٍ رَّجَعَ فِيْ غَيْرِهِ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَّالدَّارِمِيُّ.

1447. (22) [1/454-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'ఈద్గాహ్ వెళ్ళు నపుడు ఒక మార్గం ద్వారా, తిరిగివచ్చునపుడు మరోమార్గం ద్వారా వచ్చేవారు. (తిర్మిజి', దార్మీ)

١٤٤٨ - [٢٣] (ضعيف) (٤٥٤/١)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ أَنَّهُ أَصَابَهُمْ مَّطَرٌ فِيْ يَوْمِ عِيْدٍ فَصَلَّى بِهِمُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم صَلَاةَ الْعِيْدِ فِيْ الْمَسْجِدِ. رَوَاهُ أَبُوْ دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَهُ .

కర్ర సహాయంతో నిలబడేవారు. ఒకవేళ కర్ర దొరకని సమయంలో బల్లెం లేదా విల్లు సహాయంతో 'ఖు'త్బా ఇచ్చేవారు.

1448. (23) [1/454-బలహీనం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: పండుగనాడు వర్షం పడింది. ప్రవక్త (స) పండుగ నమా'జు మస్జిద్‌లో చదివించారు. [406] (అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

١٤٤٩ - [٢٤] (ضعيف) (٤٥٤/١)

وَعَنْ أَبِي الْحَوَيْرِثِ أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم كَتَبَ إِلَى عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ وَّهُوَ بِنَجْرَانَ عَجِّلِ الْأَضْحَى وَأَخِّرِ الْفِطْرَ وَذَكِّرِ النَّاسَ. رَوَاهُ الشَّافِعِيُّ .

1449. (24) [1/454-బలహీనం]

అబుల్ 'హువైరిస్' (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'ఉమర్ బిన్ 'హ'జ్మ్ వద్దకు ఇలా ఉత్తరం వ్రాశారు. అప్పుడతను నజ్‌రాన్ పట్టణంలో ఉన్నారు. " 'ఈదుల్ అ'ద్హా నమా'జు త్వరగా చదువుకోండి, 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్ నమా'జు ఆలస్యంగా చదువు కోండి. ఇంకా ప్రజలకు హితబోధ చేయండి." [407] (షాఫ'యీ)

١٤٥٠ - [٢٥] (صحيح) (٤٥٥/١)

وَعَنْ أَبِيْ عُمَيْرِ بْنِ أَنَسٍ عَنْ عُمُوْمَةٍ لَهُ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم: أَنَّ رَكْبًا جَاءُوْا إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَشْهَدُوْنَ أَنَّهُمْ رَأَوْا الْهِلَالَ بِالْأَمْسِ فَأَمَرَهُمْ أَنْ يُّفْطِرُوْا وَإِذَا أَصْبَحُوْا أَنْ يَّغْدُوْ إِلَى مُصَلَّاهُمْ. رَوَاهُ أَبُوْ دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ

1450. (25) [1/455-దృఢం]

అబూ 'ఉమైర్ బిన్ అనస్ (ర) తన పినతండ్రి ద్వారా కథనం: వాళ్ళు ప్రవక్త (స) అనుచరుల్లో ఒకరు. "ఒక బృందం ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చి, నిన్న మేము

406) వివరణ-1448: 'ఈదైన్ నమా'జులు మైదానాల్లో, చదవడం అభిలషణీయం. కాని వర్షం మొదలైన కారణాల వల్లమస్జిద్‌లో చదవవచ్చును.

407) వివరణ-1449: నజ్‌రాన్ స'వూదీ 'అరేబియాలో ఒక పట్టణం పేరు. ప్రవక్త (స) 'ఉమర్ బిన్ 'హ'జ్మ్‌కు అక్కడి గవర్నర్‌గా నియమించారు. అతనికి కొన్ని ఆదేశాలు వ్రాసి పంపారు. ఆ ఆదేశాల్లో ' 'ఈదుల్ అ'ద్హా నమా'జు త్వరగా చదివించు, దాని వల్ల ప్రజలు ఖుర్బానీ సులువుగా చేయగలుగుతారు. 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్ నమా'జు ఆలస్యం చేసి చదువు, దానివల్ల ప్రజలు నమా'జుకు ముందు సదఖహ్ ఫి'త్ర్, దానధర్మాలు చేయగలుగు తారు,' అని కూడా ఉన్నాయి.

చంద్రుణ్ణి చూసామని సాక్ష్యం ఇచ్చారు.అప్పుడు ప్రవక్త (స) ప్రజలకు ఉపవాసం విరమించమని, రేపు పండుగ నమా'జు చదవ డానికి వెళదామని చెప్పారు." [408] (అబూ దావూద్, నసాయి')

మూడవ విభాగం اَلْفَصْلُ الثَّالِثُ

١٤٥١ - [٢٦] (صحيح) (٤٥٥/١)

عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ قَالَ: أَخْبَرَنِيْ عَطَاءٌ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ قَالَا: لَمْ يَكُنْ يُؤَذَّنُ يَوْمَ الْفِطْرِ وَلَا يَوْمَ الْأَضْحَى ثُمَّ سَأَلْتُهُ يَعْنِيْ عَطَاءً بَعْدَ حِيْنَ عَنْ ذَلِكَ فَأَخْبَرَنِيْ قَالَ: أَخْبَرَنِيْ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللهِ أَنْ لَّا أَذَانَ لِلصَّلَاةِ يَوْمَ الْفِطْرِ حِيْنَ يَخْرُجُ الْإِمَامُ وَلَا بَعْدَ مَا يَخْرُجُ وَلَا إِقَامَةَ وَلَا نِدَاءَ وَلَا شَيْءَ لَا نِدَاءَ يَوْمَئِذٍ وَّلَا إِقَامَةَ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

1451. (26) [1/455-దృఢం]

ఇబ్నె జురైద్ (ర) కథనం: 'అ'తా ఇబ్నె 'అబ్బాస్ మరియు జాబిర్ బిన్ 'అబ్దుల్లాహ్ ద్వారా కథనం: పండుగ నమా'జుల్లో అజా'న్ ఇవ్వబడేది కాదు అని వారిద్దరూ అన్నారు. కొన్ని రోజుల తర్వాత వారిద్దరినీ దీన్ని గురించే అడగటం జరిగింది. దానికి వారు జాబిర్ బిన్ 'అబ్దుల్లాహ్ మాకు ' 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్‌లో ఇమాము వచ్చి నపుడు అజా'న్ ఇవ్వరాదని, ఇఖామత్ ఇవ్వరాదని, ఇంకా ఇమాము వచ్చిన తర్వాత తక్ బీర్లుగాని ఇఖామత్‌గాని ఏదీ లేదని చెప్పారని' అన్నారు. (ముస్లిమ్)

١٤٥٢ - [٢٧] (صحيح) (٤٥٥/١)

وَعَنْ أَبِيْ سَعِيْدِ الْخُدْرِيِّ أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَخْرُجُ يَوْمَ الْأَضْحَى وَيَوْمَ الْفِطْرِ فَيَبْدَأُ بِالصَّلَاةِ فَإِذَا صَلَّى صَلَاتَهُ قَامَ فَأَقْبَلَ عَلَى النَّاسِ وَهُمْ جُلُوْسٌ فِيْ مُصَلَّاهُمْ فَإِنْ كَانَتْ لَهُ حَاجَةٌ بِبَعْثٍ ذَكَرَهُ لِلنَّاسِ أَوْ كَانَتْ لَهُ حَاجَةٌ بِغَيْرِ ذَلِكَ أَمَرَهُمْ بِهَا وَكَانَ يَقُوْلُ: "تَصَدَّقُوْا تَصَدَّقُوْا تَصَدَّقُوْا". وَكَانَ أَكْثَرُ مَنْ يَّتَصَدَّقُ النِّسَاءَ ثُمَّ يَنْصَرِفُ فَلَمْ يَزَلْ كَذَلِكَ حَتَّى كَانَ مَرْوَانُ ابْنُ الْحَكَمِ فَخَرَجْتُ مُخَاصِرًا مَّرْوَانَ حَتَّى أَتَيْنَا الْمُصَلَّى فَإِذَا كَثِيْرُ بْنُ الصَّلْتِ قَدْ بَنَى مِنْبَرًا مِّنْ طِيْنٍ وَّلَبِنٍ فَإِذَا مَرْوَانُ يُنَازِعُنِيْ يَدَهُ كَأَنَّهُ يَجُرُّنِيْ نَحْوَ الْمِنْبَرِ وَأَنَا أَجُرُّهُ نَحْوَ الصَّلَاةِ فَلَمَّا رَأَيْتُ ذَلِكَ مِنْهُ قُلْتُ: أَيْنَ الْاِبْتِدَاءُ بِالصَّلَاةِ؟ فَقَالَ: لَا يَا أَبَا سَعِيْدٍ قَدْ تَرَكَ مَا تَعْلَمُ قُلْتُ: كَلَّا وَالَّذِيْ نَفْسِيْ بِيَدِهِ لَا تَأْتُوْنَ بِخَيْرٍ مِّمَّا أَعْلَمُ ثَلَاثَ مِرَارٍ ثُمَّ انْصَرَفَ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

1452. (27) [1/455-దృఢం]

అబూ 'సయీద్ 'ఖుద్రీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'ఈదుల్ అ'ద్హా, 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్‌లో 'ఈద్గాహ్ వచ్చిన తరువాత అన్నిటి కంటే ముందు నమా'జు చదివించారు. నమా'జు ముగించిన తరువాత ప్రజల వైపు తిరిగి ఖు'త్బాహ్ ఇచ్చారు. ప్రజలు తమ స్థానంలో కూర్చొని ఉంటారు. 'ఖు'త్బాహ్ తరువాత సైన్యాన్ని ఎక్కడికైనా పంప వలసి ఉంటే, ప్రజలకు తెలియ పరుస్తారు. ఏదైనా విషయం ఉంటే ఆదేశిస్తారు. తన ఉపదేశంలో దాన ధర్మాలు చేయమని ప్రత్యేకంగా సూచిస్తారు. దాన ధర్మాలు చేయటంలో స్త్రీలు చురుగ్గా పాల్గొంటారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) ఇంటికి తిరిగి వస్తారు. ప్రతి సంవత్సరం ఈ విధంగానే జరుగుతూ ఉండేది.

మర్వాన్ బిన్ హకమ్ చక్రవర్తి అయిన తరువాత మర్వాన్ చేతిలో చేయివేసి స్నేహపూర్వకంగా పండుగ నమా'జు కోసం బయలుదేరాను. మేము 'ఈద్గాహ్ చేరుకున్నాము. అక్కడ కసీ'ర్ బిన్ సల్త్ పచ్చి ఇటుకలు మరియు మట్టితో మెంబరు తయారు చేసి ఉంచారు. మర్వాన్ నా చేతిని పట్టుకొని తన వైపు లాగాడు. మెంబరువైపు లాగినట్టు అనిపించింది. అంటే అతడు ముందు 'ఖు'త్బా ఇవ్వాలని అను కుంటున్నాడు. నేనతన్ని నమా'జు వైపుకు లాగు తున్నాను. అంటే ముందు నమా'జు చదువు, ఆ తరువాత 'ఖు'త్బాహ్ ఇవ్వు. అతడు 'నమా'జు చదివే ఆ సాంప్రదాయం ఎక్కడకు పోయింది,' అని అన్నాడు. దానికి మర్వాన్, 'ఆ అలవాటు వదలివేసాము. అంటే ముందు నమా'జ్ చదివే అలవాటు ఉండేది. ఇప్పుడు ఆపద్ధతి లేదు. ఇప్పుడు ముందు 'ఖు'త్బాహ్ ఇవ్వబడు తుంది, ఆ తరువాత నమా'జు

408) వివరణ-1450: అంటే 30 రోజు సాయంత్రం మదీనహ్ వాళ్ళకు నెల వంక కనబడలేదు.అందు వల్ల 30వ రోజు ఉదయం ప్రజలు ఉపవాసం పాటించారు. సూర్యుడు వాలిన తర్వాత బయటనుండి ఒక బృందం వచ్చి నిన్న సాయంత్రం మేము నెలవంకను చూశామని సాక్ష్యం ఇచ్చారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) 'ఉపవాసం విరమించండి, రేపు పండుగ నమా'జు చదువుదాము,' అని అన్నారు.

చదవబడుతుంది' అని అన్నాడు. దానికి నేను అల్లాహ్ సాక్షి! ప్రవక్త సాంప్రదాయానికి వ్యతిరేకంగా చేస్తే నీకు ఏమాత్రం మేలు జరుగదు.

ఎందుకంటే ముందు నమా'జు ఆ తరువాత 'ఖు'త్బాహ్ ప్రవక్త (స) సాంప్రదాయం అని పలికి అబూ'సయీద్ తిరిగి వెళ్ళిపోయారు. (ముస్లిమ్)

=====

٤٨ - بَابُ فِي الْأَضْحِيَّةِ

48. ఖుర్బానీ (అ'ద్ హియహ్)

జిల్'హిజ్జహ్ 10వ తేదీ నుండి 13వతేదీ వరకు అల్లాహ్‌ను ప్రత్యేకించి జంతువును జిబహ్ చేయటాన్ని ఖుర్బానీ అంటారు. ఈ ఖుర్బానీ స్తోమత ఉన్నవారిపై తప్పనిసరి విధి. కొందరు సున్నతె ము'అక్కదగా భావిస్తారు. హిజ్రత్ తర్వాత 10 సంవత్సరాల వరకు ప్రవక్త (స) మదీనహ్ లో ఉన్నారు. ప్రతి సంవత్సరం ఖుర్బానీ చేస్తూ ఉన్నారు. (తిర్మిజి')

ఇంచుమించు ప్రతి ప్రవక్త ఖుర్బానీ ఇచ్చారు. ఆదమ్ (అ) కుమారులిద్దరూ సత్యాసత్యాల గురించి ఖుర్బానీ ఇచ్చారు. ఇబ్రాహీమ్ (అ) కూడా ఖుర్బానీ ఇచ్చారు. ప్రవక్త (స)కు కూడా "మీ ప్రభువు కోసం నమా'జు చదవండి, ఖుర్బానీ ఇవ్వండి" అని **ఆదేశం** ఇవ్వబడింది.

ఈ ఖుర్బానీకి చాలా ప్రాధాన్యత ఉంది. ఖుర్బానీ చేయవలసిన జంతువు ఆరోగ్యంగా, బలిసి, లోపాలు లేకుండా ఉండాలి. మేక, గొర్రె, ఆవు, గేదె మొదలైన వాటి ఖుర్బానీ ఇవ్వాలి. ఖుర్బానీ జంతువు కుంటిది, గ్రుడ్డిది, అవిటిది, చెవులు కోయబడి, కన్నాలు చేయ బడి ఉండకూడదు. ఎంత ఖరీదైనదైతే అంత అధికంగా పుణ్యం లభిస్తుంది. మేక అయితే ఒక సంవత్సరం నిండినది, ఆవు, ఎద్దు అయితే 2 సంవత్సరాలు నిండినది ఉండాలి. వివరాలు క్రింద ఉన్నాయి.

మొదటి విభాగం اَلْفَصْلُ الْأَوَّلُ

١٤٥٣ - [١] (متفق عليه) (٤٥٧/١)

عَنْ أَنَسٍ قَالَ: ضَحَّى رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم بِكَبْشَيْنِ أَمْلَحَيْنِ أَقْرَنَيْنِ ذَبَحَهُمَا بِيَدِهِ وَسَمَّى وَكَبَّرَ قَالَ: رَأَيْتُهُ وَضِعًا قَدَمَهُ عَلَى صَفّاحِهِمَا وَيَقُوْلُ: "بِسْمِ اللهِ وَاللهُ أَكْبَرُ".

1453. (1) [1/457-ఏకీభవితం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 2 కొమ్ములు గల గొర్రెల ఖుర్బానీ చేశారు. ఈ రెంటిని తన చేతులతో జిబహ్ చేశారు. "బిస్మిల్లాహి, అల్లాహు అక్బర్" అని పలికారు. ప్రవక్త (స) తన పాదాన్ని జంతువు బుగ్గలపై ఉంచి, బిస్మిల్లాహి అల్లాహు అక్బర్ అని జి'బ'హ్ చేశారు.[409] (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٤٥٤ - [٢] (صحيح) (٤٥٧/١)

وَعَنْ عَائِشَةَ: أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ بِكَبْشٍ أَقْرَنَ يَطَأُ فِيْ سَوَادٍ وَّيَبْرُكُ فِيْ سَوَادٍ وَّيَنْظُرُ فِيْ سَوَادٍ فَأُتِيَ بِهِ لِيُضَحِّيَ بِهِ قَالَ: "يَا عَائِشَةُ هَلُمِّي الْمُدْيَةَ". ثُمَّ قَالَ: "اَشْحَذِيْهَا بِحَجَرٍ". فَفَعَلْتُ ثُمَّ أَخَذَهَا وَأَخَذَ الْكَبْشَ فَأَضْجَعَهُ ثُمَّ ذَبَحَهُ ثُمَّ قَالَ: "بِسْمِ اللهِ اللّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنْ مُّحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَّمِنْ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ". ثُمَّ ضَحَّى بِهِ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

1454. (2) [1/457-దృఢం]

'ఆయి'షహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) నల్లని కాళ్ళు, పొట్ట, కళ్ళు, కొమ్ములు గల గొర్రెలు తీసుకురమ్మని ఆదేశించారు. వాటిని తీసుకురావటం జరిగింది. ప్రవక్త (స) 'ఆయి'షహ్ (ర)ను నువ్వు కత్తితీసుకొని, దాన్ని బండపై పదును పట్టించు అని అన్నారు. నేను అలాగే చేశాను. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) కత్తిని తనచేతిలోకి తీసుకున్నారు. గొర్రెను పట్టుకొని పరుండ బెట్టారు. ఆ తరువాత, "బిస్మిల్లాహి అల్లాహుమ్మ తఖబ్బల్ మిన్ ము'హమ్మదిన్ వ ఆలి ము'హమ్మదిన్ వమిన్ ఉమ్మతి ము'హమ్మదిన్," పఠించి జిబహ్ చేశారు. అంటే ఖుర్బానీ ఇచ్చారు.[410] (ముస్లిమ్)

---

409) వివరణ-1453: అంటే బాగా ఆరోగ్యంగా, బలిసిఉన్న గొర్రెలను ఖుర్బానీ ఇవ్వటం అభిలషణీయం, జి'బ'హ్ చేసేటప్పుడు బిస్మిల్లాహ్ అల్లాహుఅక్బర్ అని పలకాలి. వీలైతే ఖుర్బానీ ఇచ్చేవారు జి'బ'హ్ చేయాలి. లేదా అతని తరఫున మరో వ్యక్తి జి'బ'హ్ చేయవచ్చు. ఖుర్ బానీ దు'ఆ జి'బ'హ్ చేసే పద్ధతి ముందు పేజీల్లో వస్తుంది.

410) వివరణ-1454: ఈ 'హదీసు' ద్వారా కూడా బలిసిన గొర్రెల ఖుర్బానీ అభిలషణీయం అని తెలుస్తుంది. జి'బ'హ్ చేసే ముందు కత్తిని పదును పట్టించుకోవాలి. దానివల్ల త్వరగా, మంచిగా జంతువు మెడ తెగుతుంది. జి'బ'హ్ చేసే టప్పుడు, బిస్మిల్లాహి అల్లాహు అక్బర్ అని పలికిన తరువాత "అల్లాహు మ్మ తఖబ్బల్ మిన్నీ" లేదా "మిన్ ఫులానిన్" అని పలకాలి. అంటే - 'ఓ అల్లాహ్, నా తరఫు నుండి, లేదా ఫలానా వ్యక్తి తరఫు నుండి స్వీకరించు.'